

Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya

Recompte de visitants dels equipaments patrimonials de Catalunya 2018

Resum executiu

L'Observatori de Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya ([OPPCC](#)) té per objectiu donar servei als museus i centres patrimonials, així com a les administracions i titulars, en la planificació, programació i avaluació de la seva relació amb els públics.

Per aconseguir aquest objectiu, un dels programes de l'OPPCC és proporcionar estadístiques i informes elaborats a partir de les dades quantitatives que prèviament els equipaments patrimonials han facilitat.

El 2015 l'OPPCC va elaborar un model de recompte de visitants amb el propòsit de mesurar d'una manera homogènia les dades de freqüentació dels equipaments patrimonials de Catalunya. La característica angular del model és l'adopció d'un glossari de termes (visitant, ús, exposició temporal, etc.) comú per a tots els equipaments.

El model de recompte s'adreça no només als museus, sinó a tots els equipaments patrimonials del país: museus registrats, col·leccions, monuments i centres d'interpretació.

El present document constitueix el resum executiu dels resultats relatius a 2018 dels centres patrimonials que han respost a la petició de dades sobre freqüentació. L'OPPCC vol agrair a aquests equipaments el seu esforç i la seva col·laboració per fer possible aquest projecte.

Resum executiu

1. Evolució dels visitants entre 2015 i 2018

Xifres absolutes

El 2018 els equipaments patrimonials de Catalunya van rebre gairebé 30,5 milions de visitants.

Des de les primeres dades de 2015, cada any més equipaments patrimonials han anat participant en el projecte de recompte de visitants. El de 2018 inclou 359 equipaments i incorpora 31 respecte el de 2017. Entre aquests n'hi ha dos que aporten un gran volum de visitants: el Museu de la Catedral de Barcelona (col·lecció) i el Park Güell (monument). Aquest fet provoca l'augment de 4,5 milions de visitants totals als equipaments patrimonials de 2018 en relació a l'any anterior.

Els museus disminueixen en 301.431 visitants el 2018 respecte 2017 i la mitjana disminueix de poc més de 94 mil a gairebé 90 mil visitants per museu. Per contra, la mediana augmenta en 2.421 visitants. Aquest fet s'explica perquè alguns museus amb volums molt grans de visitants han vist disminuir les seves xifres, fet que no ha afectat als museus mitjans.

Comparativa de visitants dels 195 equipaments que han participat en tots els estudis

Amb la finalitat de conèixer l'evolució del nombre de visitants sense tenir en compte les variacions en el nombre d'equipaments que ha respost cada any, **s'han comparat els mateixos equipaments que han participat en els recomptes des de 2015**, 195 equipaments patrimonials.

S'observa que els visitants del 2018 respecte del 2017 han disminuït en 131.042 (-0,6%). Comparant els mateixos equipaments que han respost de 2015 a 2018 (195 casos) s'observa que el 2016 respecte 2015 hi va haver un creixement del 2,6% en el nombre de visitants; el 2017 respecte 2016 hi va haver un altre creixement del 2,4%. Així doncs s'aprecia una desacceleració en el creixement del nombre de visitants que ha culminat el 2018 amb un decreixement del 0,6% respecte l'any anterior.

Comparativa de visitants dels 314 equipaments que han participat als estudis de 2017 o 2018

Si es comparen les dades de 2017 i 2018, hi ha un major nombre d'equipaments que han respost els dos últims anys. Es passa de 195 equipaments que van respondre els 4 anys als 314 equipaments que han respost el 2017 i el 2018. Per tant el grau de precisió és força superior.

S'observa una disminució de 198.991 visitants dels equipaments patrimonials de Catalunya el 2018 en relació a 2017, el que suposa un decreixement del 0,8% de visitants. Per tipologies, els centres d'interpretació van augmentar un 8,8%, les col·leccions un 1,8%, els monuments van disminuir un 1,7% i els museus van disminuir un 3,9%.

A grans trets s'observa que la meitat dels equipaments van incrementar el nombre de visitants, mentre que l'altra meitat va veure com disminuïen.

2. Visitants

El 2018 els equipaments patrimonials de Catalunya van rebre gairebé 30,5 milions de visitants. Els museus representen el 31,8% dels equipaments patrimonials i atreuen el 33,6% dels visitants. Les col·leccions representen el 52,4% dels equipaments i atreuen el 51,7% dels visitants. Els monuments, representen l'11,4% dels equipaments i atreuen el 14,4% dels visitants. Pel que fa als centres d'interpretació, representen el 4,5% dels equipaments i atreuen el 0,3% dels visitants.

En l'evolució temporal es pot observar com el nombre de museus es manté estable. Excepte el 2016, tots els museus registrats han respost el full de recompte de l'OPPCC. Així s'observa que el volum de visitants als museus de Catalunya va augmentar de 2015 a 2017 en gairebé 600 mil visitants (un increment de 230 mil el 2016 en relació a 2015 i més de 310 mil visitants de 2017 respecte a 2016), però ha disminuït al 2018 en 300 mil visitants respecte 2017. Això té un efecte directe en la mitjana de visitants a museus que ha disminuït de 2017 a 2018 passant de 94.200 a 89.900. Tanmateix, la mediana ha augmentat passant de 18.600 a 21.000 visitants.

En canvi, l'evolució dels resultats de les col·leccions és diferent fonamentalment a causa de l'increment en la seva taxa de resposta al llarg d'aquests 4 anys. En efecte, el 2015 van respondre 89 col·leccions, 151 el 2016, 164 el 2017 i 188 el 2018. Les col·leccions amb major nombre de visitants ja van participar en l'estadística el 2015, fet que ha generat que l'increment en el nombre de respostes hagi reduït la mitjana de visitants per

col·lecció, passant de gairebé 104 mil visitants el 2015 a uns 83 mil visitants de mitjana, xifra que s'ha mantingut al llarg de 2016, 2017 i 2018. Malgrat les lleus variacions en la mitjana, cal destacar que l'increment de visitants a les col·leccions de Catalunya ha estat espectacular aquests anys, passant de 9,2 milions el 2015 a 15,8 milions el 2018.

S'observa que **el 54,6% dels equipaments reben menys de 10.000 visitants anuals i atreuen el 2,2% del total de visitants als equipaments patrimonials de Catalunya el 2018. A l'altre extrem, el 5,8% dels equipaments reben més de 250.000 visitants anuals i atreuen el 75,9% del total de visitants.**

Temàtica

El 2018 **el 28,7% dels equipaments patrimonials es dediquen a l'Art i van atreure el 62,5% del total de visitants de Catalunya (19,1 milions de visitants)**. El 21,2% dels equipaments són d'Història i Arqueologia i van atreure el 16,8% dels visitants (5,1 milions de visitants). Els equipaments Monogràfics representen el 18,1% del total i van atreure el 10,4% dels visitants (3,1 milions de visitants). El 10,0% dels equipaments es dediquen a la Ciència i la Tècnica i van atreure el 6,0% dels visitants (1,8 milions de visitants).

D'altra banda, els equipaments Pluridisciplinaris locals (majoritàriament de titularitat de l'administració local) suposen el 10,6% del cens i atreuen el 2,4% dels visitants (725 mil visitants). Finalment, els equipaments dedicats a l'Etnografia, l'Antropologia i la Societat suposen el 11,4% del total i van ser visitats per l'1,8% dels visitants (546.014 visitants).

Titularitat

El 2018 els equipaments patrimonials de titularitat privada van atreure el 56,4% del total de visitants, tot i representar només el 29,0% del total d'equipaments. Els de titularitat pública –que suposen el 71,0% de total d'equipaments– van atreure el 43,6% dels visitants. Cal indicar que mentre la distribució dels museus en relació als visitants és més homogènia, entre les col·leccions s'observa una major dispersió, amb algunes col·leccions que van rebre centenars de milers de visitants mentre que altres van assolir xifres molt reduïdes en la seva freqüentació.

Entre els equipaments patrimonials amb xifres superiors als 100.000 visitants predominen els equipaments de titularitat privada. En canvi, en els equipaments patrimonials amb resultats

anuals inferiors als 100.000 visitants les titularitats són majoritàriament públiques.

Distribució territorial d'equipaments i visitants

A la Regió Metropolitana de Barcelona (exclosa la ciutat de Barcelona), a les Comarques de Girona i a les Terres de Lleida i Aran s'hi localitza el mateix nombre d'equipaments patrimonials (64), el que suposa el 17,8% del total per a cadascun d'aquests territoris. El Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre i Barcelona ciutat concentren el 16,7% i el 15,9% dels equipaments respectivament. Finalment al Penedès i la Catalunya Central s'hi localitza el 13,9% dels equipaments patrimonials.

La distribució territorial dels visitants als equipaments patrimonials de Catalunya és molt poc equilibrada. **La ciutat de Barcelona (23,6 milions) atreu el 77,3% dels visitants de tot el país i les Comarques de Girona (2,9 milions) un 9,5%**. Entre els dos territoris apleguen el 86,8% dels visitants als equipaments patrimonials de Catalunya tot i que només suposen una tercera part dels equipaments.

A l'altre extrem, el Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre (1,6 milions), la resta de la Regió Metropolitana (1,14 milions), el Penedès i la Catalunya Central (700 mil) i les Terres de Lleida i Aran (549 mil), amb proporcions d'entre el 13,9% i el 17,8% dels equipaments patrimonials, atreuen cadascun entre l'1,8% i el 5,3% dels visitants totals.

Els visitants en relació a la població i al turisme de cada territori

El 2018 **els equipaments patrimonials de Catalunya van rebre 4,01 visitants per cada habitant. La ciutat de Barcelona ocupa una posició excepcional amb un índex de 14,55 visitants per habitant. Els altres territoris de Catalunya es mouen en valors que oscil·len entre els 3,80 visitants per habitant de les comarques de Girona als 0,35 visitants per habitant de la resta de la Regió Metropolitana de Barcelona.** El Penedès i la Catalunya Central rep 0,92 visitants per habitant, mentre que les altres demarcacions obtenen valors per sobre de la unitat: 1,28 visitants per habitant als equipaments de les Terres de Lleida i Aran i 2,04 visitants per habitant als equipaments del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre.

Igualment Barcelona ocupa una posició excepcional amb 2,79 visitants per cada viatger que la capital de Catalunya va rebre el 2018. En segon lloc, destaca la posició de la marca Paisatges de Barcelona (Anoia, Bages i Osona i Moianès) que, tot i tenir un nombre modest de viatgers, aconsegueix un

índex superior a la unitat gràcies als més de 418 mil visitants que va rebre l'any 2018. La resta de marques obtenen ràtios diverses i inferiors a 1, fet que indica que el nombre de viatgers rebuts és superior al de visitants. D'altra banda, es constata una certa correlació entre el volum de viatgers i els visitants que el territori rep.

Dies d'obertura i visitants diaris

El 2018 els equipaments patrimonials de Catalunya van obrir més de 88.000 dies. D'aquests, un 47,9% correspon a les col·leccions i un altre 36,8% als museus. A més, els museus són la tipologia que obre un major nombre de dies l'any, assolint una mitjana de 286,2 dies anuals d'obertura, 28 dies l'any més que els monuments, 60 dies l'any més que les col·leccions i 99 dies més l'any que els centres d'interpretació.

El 2018 els equipaments patrimonials de Catalunya van rebre una mitjana de 343,7 visitants diaris, essent els monuments els que presenten una ràtio més elevada superant els 415 visitants diaris, seguits per les col·leccions i els museus amb 370 i 314 visitants diaris respectivament.

Els equipaments de titularitat privada reben 3 vegades més visitants diaris que els de titularitat pública.

Persones al voltant del patrimoni

El total de persones atretes pels equipaments patrimonials de Catalunya, ja sigui com a visitants de les seves exposicions o usuàries de les seves activitats i serveis, així com aquelles que han entrat als edificis patrimonials només per fer ús dels seus serveis complementaris, i també els que han assistit a alguna activitat organitzada fora del centre, **és de 32,8 milions el 2018.**

Visitants escolars. Volum

Els equipaments patrimonials de Catalunya van rebre més de 2,2 milions de visitants escolars el 2018. Segons la temàtica, els equipaments dedicats a l'Art en van rebre 793 mil, els d'Història / Arqueologia 585 mil, els Ciència i Tècnica 365 mil i els Monogràfics 216 mil,

mentre que els Pluridisciplinaris locals en van atendre 170 mil i els dedicats a l'Etnografia / Antropologia / Societat 80 mil.

El 2018 els equipaments patrimonials han perdut un 4,0% dels seus visitants escolars en relació a l'any anterior. Tant els museus com les col·leccions són els que n'han perdut més (7,5% cada tipologia: 76.000 en el cas dels museus i 85.000 en el cas de les col·leccions), disminució que no es veu compensada en el total per l'augment de gairebé el 60% dels visitants escolars que han visitat els monuments.

El 2018 els equipaments patrimonials del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre són els que han sofert la major disminució de visitants escolars en relació a 2017: gairebé 70 mil, el que suposa el 16,9% respecte l'any anterior. Així mateix els equipaments dedicats a l'art n'han perdut gairebé 70 mil (-8,0%), els monogràfics 50 mil (18,8%) i els pluridisciplinaris locals gairebé 16 mil (8,4%). Finalment indicar que els escolars dels equipaments de titularitat privada han disminuït en gairebé 110 mil, el que suposa una pèrdua del 10,5% respecte el 2017, mentre que els de titularitat pública n'han obtingut gairebé 16 mil escolars més (+1,2%).

Taxa de visitants escolars

Els escolars van representar el 7,7% dels visitants dels equipaments patrimonials de Catalunya el 2018. En el cas dels centres d'interpretació aquesta proporció augmenta fins el 53,7%.

Els equipaments patrimonials de la resta de la Regió Metropolitana assoleixen taxes de gairebé el 30% de visitants escolars. Els de Penedès i Catalunya Central i els de Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre obtenen taxes superiors al 21%. Els equipaments patrimonials de Barcelona ciutat i de les Comarques de Girona obtenen les taxes més reduïdes de visitants escolars (5,0% i 7,7% respectivament), segurament pel fet d'obtenir volums més grans de públic, degut –en gran mesura– a una forta presència de turistes.

Els equipaments patrimonials que reben fins a 50.000 visitants anuals són els que presenten una major proporció de visitants escolars, amb taxes d'entre el 21,5% i el 24,2%. A partir d'aquest volum, la proporció d'escolars disminueix progressivament fins arribar al 4,8% d'escolars entre els equipaments que reben més de 250.000 visitants anuals. Segurament la forta presència de turistes en els equipaments amb major freqüentació provoca que, tot i atendre un major nombre d'escolars

en volum (més d'1 milió d'escolars), aquests representin una proporció inferior en percentatge.

Els equipaments patrimonials Pluridisciplinaris Locals són els que reben una major proporció d'escolars respecte el total de visitants, un 23,5% seguits pels de Ciència i Tècnica amb un 20%. És remarcable també la taxa d'escolars dels equipaments d'Etnografia, Antropologia i Societat (15,1%) i d'Història i Arqueologia (11,5%). Inversament, els equipaments d'Art i Monogràfics obtenen taxes de visitants escolars relativament inferiors als equipaments dedicats a altres temàtiques (4,5% i 8,0% respectivament).

Els equipaments públics reben una major proporció en termes relatius de visitants escolars, un 9,8%. Els privats en reben un 5,9%.

Visitants segons tarifes

Dels 30.496.440 visitants que van rebre els equipaments patrimonials de Catalunya el 2018, 14.618.512 van pagar tarifa completa, un 47,9% –el 70,8% dels quals ho van fer en un equipament de titularitat privada–, el 20,1% van pagar tarifa reduïda i **el 32,0% van accedir-hi gratuïtament (9,8 milions de visitants).**

El 2018 la taxa de gratuïtat va ser del 33,4%. Aquesta taxa és més elevada entre els visitants de les col·leccions amb un 39,1%. La taxa de gratuïtat als centres d'interpretació és del 35,9% i als museus del 35,0%. Els monuments són els equipaments que, proporcionalment, menys públic gratuït acullen, un 10,5%.

Els equipaments patrimonials de la resta de la Regió Metropolitana (53,7%) i els del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre (48,9%) són els que han rebut majors proporcions de visitants amb entrada gratuïta. A l'altre extrem es troben els equipaments patrimonials de les Comarques de Girona amb una taxa de gratuïtat del 23,9%.

S'observa que a mesura que augmenta el nombre de visitants disminueix la taxa de gratuïtat. En efecte, si bé entre els equipaments amb menor freqüentació (fins a 25.000 visitants) la taxa de gratuïtat supera el 50% amb taxes d'entre el 53–56%, en els equipaments amb més de 250.000 visitants la taxa de gratuïtat se situa en el 31%.

Els equipaments patrimonials de Ciència i Tècnica són els que presenten la taxa de gratuïtat més elevada, amb un 62,7%. A una certa distància es troben els equipaments dedicats a la Història i Arqueologia i a l'Etnografia, l'Antropologia i la Societat, i els Pluridisciplinaris Locals, amb taxes entre el 47% i el 54%. La taxa de gratuïtat es redueix sensiblement entre els equipaments d'Art (25,7%) i els Monogràfics amb un 20,6% dels visitants que van accedir-hi gratuïtament.

Els equipaments públics presenten una taxa de gratuïtat més elevada amb un 43,9%, gairebé 20 punts percentuals superior a la taxa de gratuïtat dels equipaments privats.

3. Usos

Els usos són cadascuna de les utilitzacions dutes a terme pels visitants durant la seva estada a l'equipament, ja siguin la visita a les exposicions, l'assistència a activitats culturals o bé l'ús d'un servei museístic. Cada visitant pot fer un o més usos durant la seva estada a l'equipament. **Els 30.496.440 visitants que van rebre els equipaments patrimonials de Catalunya el 2017 van generar 37.872.858 usos, el que suposa 1,24 usos per visitant.**

Els centres d'interpretació i els museus són els equipaments més actius en generar una oferta diversa, ja que aconsegueixen taxes d'1,95 i 1,40 usos per visitant respectivament.

Els equipaments patrimonials de la resta de la Regió Metropolitana assoleixen una taxa d'1,82 usos per visitant, destaquen per sobre dels altres territoris catalans. També són remarcables la taxes d'1,47 i 1,36 usos per visitants dels equipaments del Penedès i Catalunya Central i de Terres de Lleida i Aran.

Els equipaments de fins a 50.000 visitants són els que presenten indicadors més elevats d'usos per visitant, entre 1,46 i 1,65. Als equipaments amb més de 50.000 visitants aquest indicador es redueix entre els 1,18 i els 1,41 usos per visitant.

Els equipaments patrimonials dedicats a la Ciència i la Tècnica presenten la taxa més elevada d'usos per visitant (2,09). Els equipaments dedicats a l'Etnografia, Antropologia i Societat (1,80) també presenten taxes d'usos per visitant per sobre de la mitjana global, la resta de temàtiques se situen per sota d'aquest nivell.

Exposicions temporals. Volum

El 2018 **els equipaments patrimonials de Catalunya van programar 1.052 exposicions temporals.**

Gairebé el 90% dels museus van programar exposicions temporals, mentre que menys del 40% de les col·leccions en va programa el 2018.

Els museus, a més de ser el tipus d'equipament més propensos a programar exposicions temporals, també són els que en programen més (679, el 64,5% del total d'exposicions temporals). **Els museus van programar una mitjana de 6,7 exposicions al llarg de 2019, mentre que les col·leccions en programar una mitjana de 4,5.**

Els equipaments de la Resta de la Regió Metropolitana van programar una mitjana de 7,7 exposicions temporals, una mitjana que duplica la dels equipaments de Penedès i Catalunya Central que en van programar 3,9 per equipament.

Els equipaments patrimonials que van rebre entre 10 mil i 50 mil visitants el 2018 van programar una mitjana de gairebé 7 exposicions temporals per equipament, i els que en van rebre més de 250.000 van programa 8 exposicions temporals per equipament.

Els equipaments Pluridisciplinaris Locals van programar 8,1 exposicions temporals per equipament, destacant molt per sobre dels equipaments d'altres temàtiques amb mitjanes que oscil·len entre 4,8 i 5,5 exposicions temporals per equipament.

Els equipaments patrimonials de titularitat pública van programar 6,1 exposicions temporals per equipament, una mitjana sensiblement superior a la dels equipaments privats que en van programa 3,7 exposicions temporals per equipament.

Exposicions temporals. Dies d'obertura

La durada mitjana de les exposicions temporals dels equipaments patrimonials de Catalunya va ser de 52,7 dies durant el 2018.

Les exposicions temporals de Barcelona ciutat presenten una mitjana de 87,3 dies d'obertura, molt per sobre dels equipaments dels altres territoris catalans.

Els dies d'obertura de les exposicions temporals augmenta amb el volum de visitants que rep l'equipament patrimonial. Així, mentre els que reben menys de 25 mil visitants anuals mantenen les exposicions temporals entre 42–46 dies obertes, aquesta proporció augmenta fins a gairebé 100 dies per als equipaments que reben entre 100 mil i 250 mil visitants l'any.

Els museus que presenten les mitjanes de dies d'obertura per exposició temporal més elevades són els de Ciències i Tècniques (70,7), els d'Art (64,7) i els d'Etnografia, Antropologia i Societat (57,1). **Els que obren menys dies de mitjana les exposicions temporals són els Pluridisciplinaris Locals (36,1).**

A mode de resum, de les dades anteriors cal destacar que **els equipaments patrimonials de la resta de la Regió Metropolitana, els que reben entre 10 mil i 50 mil visitants i els Pluridisciplinaris Locals presenten una elevat volum anual d'exposicions temporals de curta durada.**

Usos expositius per visitant

Els museus són els equipaments que presenten la taxa més elevada d'usos expositius per visitant (1,25).

Els equipaments patrimonials de la resta de la Regió Metropolitana, de Terres de Lleida i Aran i de Barcelona ciutat presenten taxes més elevades d'usos expositius per visitant en comparació amb els altres territoris catalans.

Destaca l'elevada taxa d'usos expositius per visitant dels equipaments dedicats a la Ciència i la Tècnica (1,70) i els d'Etnografia, Antropologia i Societat (1,47). La resta de temàtiques se situen per sota de la mitjana global.

Usos escolars

Els usos d'activitats escolars fan referència als tallers, visites guiades o altres activitats que el públic escolar realitza. No hi són comptades les visites a les exposicions (usos expositius). Per aquest motiu, la xifra d'usos d'activitats escolars és menor que la xifra de visitants escolars. **Els equipaments patrimonials de Catalunya han ofert gairebé 1,6 milions d'usos d'activitats als escolars que els han visitat.**

Els museus obtenen una mediana d'usos d'activitats escolars (3.881), molt per sobre de les altres tipologies.

Destaca l'elevada quantitat d'usos per activitats escolars que han ofert els equipaments de Ciència i Tècnica amb una mediana de 4.209,0. A la cua se situen els monogràfics amb una mediana de 1.037,5.

La taxa de servei a les escoles mostra el pes relatiu dels usos d'activitats escolars respecte als usos totals d'activitats pròpies de l'equipament. Com més elevada és, més pes relatiu tenen les activitats escolars respecte del total d'activitats. **La meitat dels usos d'activitats pròpies dels equipaments patrimonials de Catalunya s'han dedicat a usos escolars.**

Els equipaments Pluridisciplinaris Locals i els d'Història i Arqueologia són els que presenten un pes relatiu d'usos de les activitats escolars més elevats: 69,5% i 57,0% respectivament.

Usos familiars

Enfront de l'1,6 milions d'usos per activitats escolars, **els equipaments patrimonials de Catalunya van obtenir el 2018 més de 420 mil usos per activitats familiars.** Destaca el cas de les col·leccions que representen el 73,9% del total d'usos per activitats familiars.

En el cas de les activitats familiars, els equipaments d'Art són els que presenten el volum i la mitjana més elevats, seguits pels Monogràfics i els de Ciència i Tècnica.

Els equipaments patrimonials de titularitat privada van oferir el 71,3% dels usos per activitats familiars el 2018, enfront del 28,7% restant ofert pels equipaments públics. La mitjana i la mediana d'usos familiars per equipaments també mostra valors superiors entre els equipaments privats que entre els públics.

La taxa de servei a les famílies mostra la importància relativa dels usos d'activitats familiars respecte als usos totals d'activitats pròpies de l'equipament. Com més elevada és, més pes relatiu tenen les activitats familiars respecte del total d'activitats. **Els equipaments patrimonials de Catalunya van dedicar el 17,9% dels usos d'activitats pròpies a activitats familiars. Destaquen les col·leccions amb una taxa del 35,0%, molt superior a la resta de tipologies.**

Els equipaments patrimonials de titularitat privada presenten una taxa d'úsos familiars (31,7%) sensiblement superior als equipaments de titularitat pública (8,6%).

4. Visitants virtuals

Els equipaments patrimonials de Catalunya van rebre gairebé 35 milions de visites a les seves webs¹, una quantitat molt propera al nombre de visitants presencials. S'observa una forta correlació –del tot lògica– entre el volum de visitants presencials i els virtuals.

El 77% de les sessions web que van rebre els equipaments patrimonials de Catalunya corresponen a equipaments dedicats a l'Art. En segon lloc, els equipaments Monogràfics n'apleguen el 10%.

Tot i representar el 28,0% del total, **els equipaments de titularitat privada van rebre el 70,4% de les sessions.** Igualment, els dos estadístics de tendència central mostren com els equipaments privats són força més visitats virtualment que els públics. En tots dos casos, tant la mitjana com la mediana quadrupliquen el nombre de sessions dels privats enfront dels públics.

El 2018 la taxa de visitants virtuals respecte els visitants presencials va ser del 160,0%, és a dir, per cada visitant presencial els equipaments patrimonials de Catalunya van rebre 1,6 sessions al web.

- Els visitants virtuals dels equipaments patrimonials de Catalunya inverteixen una mitjana de 2 minuts i 17 segons per visita a les seves webs.
- Les pàgines per sessió són la mitjana de pàgines de la pròpia web per les que han navegat els usuaris durant cada sessió. La mitjana del total d'equipaments patrimonials és de 3,3 pàgines per sessió.

---

¹ S'ha de tenir present que no s'han tingut en compte tots els equipaments, sinó només aquells que han presentat xifres de visitants virtuals i que han declarat que la seva pàgina web és d'ús exclusiu (per exemple, no compartida amb l'ajuntament). Dels 143 equipaments que han presentat dades de sessions al web, 111 disposen de pàgina web exclusiva i 32 disposen de pàgina web compartida amb altres institucions (per exemple l'ajuntament titular).

- El percentatge de rebot és la proporció d'usuaris que han entrat a la pàgina web i han sortit sense passar de la primera pàgina. El percentatge de rebot dels equipaments patrimonials de Catalunya és del 51,6%.

Totes aquestes dades semblen indicar que una majoria de les visites a les webs són per consultar dades bàsiques dels equipaments com l'horari, el preu o l'adreça; mentre que la resta consulta les diverses seccions de les pàgines web en profunditat per conèixer activitats, exposicions, col·leccions o informacions detallades.

El 62,5% de les sessions als webs dels equipaments patrimonials de Catalunya les han fet usuaris d'entre 18 i 44 anys. El 56,0% de les sessions als webs dels equipaments patrimonials de Catalunya les han fet dones.

A 31 de desembre de 2018, **els equipaments patrimonials de Catalunya tenien gairebé 3,7 milions de seguidors a les xarxes socials.** Les col·leccions aplegaven el 51,0% del total.

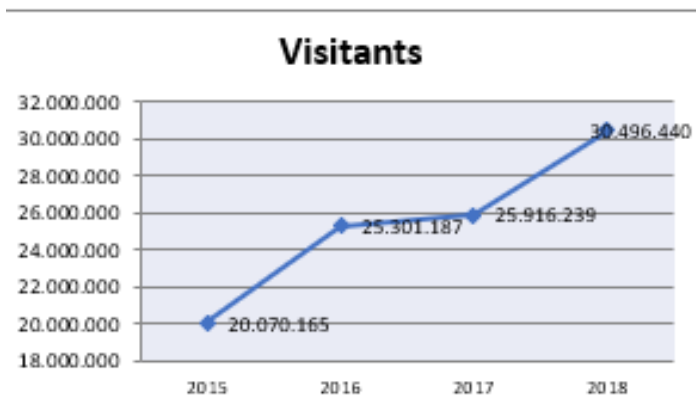
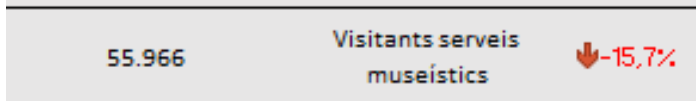
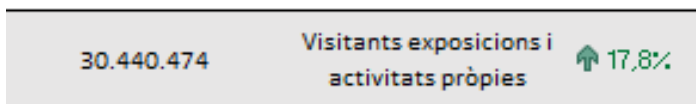
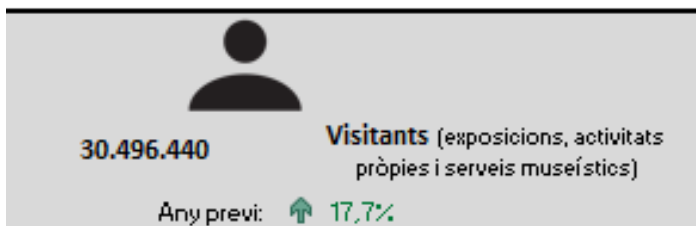
El 56,3% dels equipaments patrimonials té presència en alguna xarxa social. Destaca que el 84,2% dels museus tenen presència en alguna xarxa social. Per plataformes, el 53,5% dels equipaments són presents a Facebook, el 45,7% a Twitter, el 41,5% a Instagram, el 22,3% a Youtube i el 2,5% a altres xarxes socials.

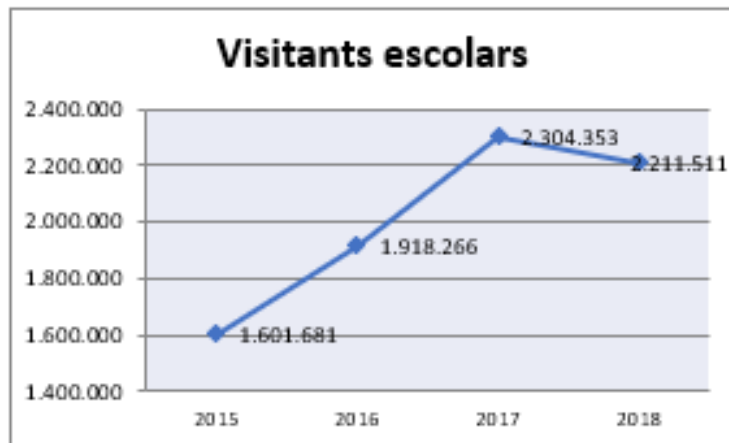
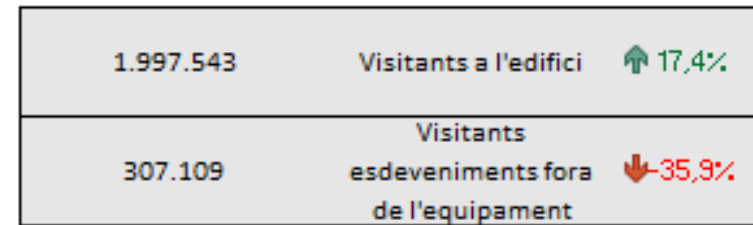
El grau de concentració territorial dels seguidors a les xarxes socials és més desproporcionat que el relatiu als visitants presencials. Barcelona ciutat concentra més del 77,6%.

El 69,0% dels seguidors de les xarxes socials dels equipaments patrimonials de Catalunya corresponen a equipaments dedicats a l'Art.

Els seguidors a les xarxes socials dels equipaments patrimonials de titularitat pública suposen el 57,4% del total. En canvi, la mitjana de seguidors dels equipaments de titularitat privada triplica la dels equipaments públics.

Taula resum dades generals

37.872.858 Usos propis totals: exposicions,
activitats pròpies i serveis
museístics
Any previ: ↑ 4,0%

34.604.916 Usos exposicions ↑ 3,6%

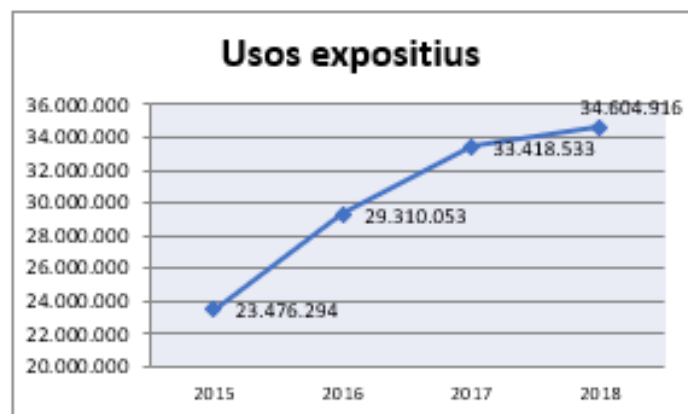
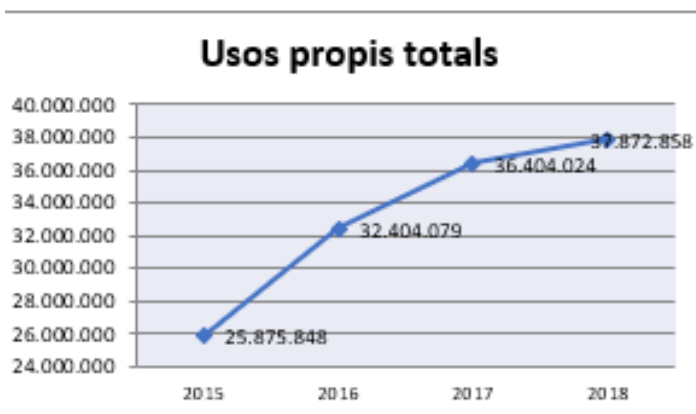
3.182.896 Usos activitats pròpies ↑ 9,2%

85.059 Usos serveis museístics ↑ 21,1%

34.604.916 Usos expositius: exposicions
permanents i temporals
Any previ: ↑ 3,6%

27.430.538 Usos exposicions
permanents ↑ 16,0%

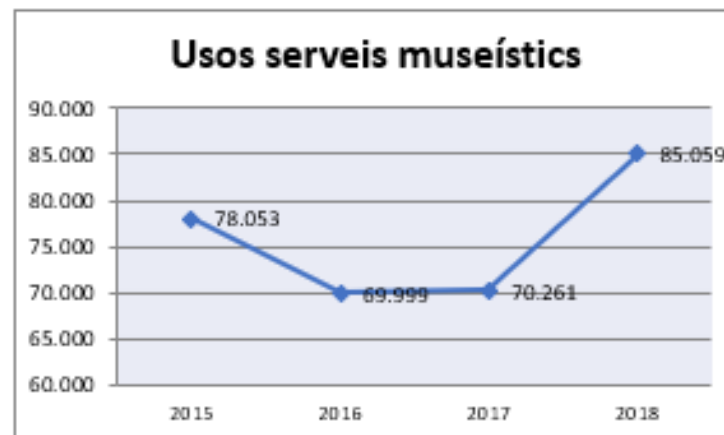
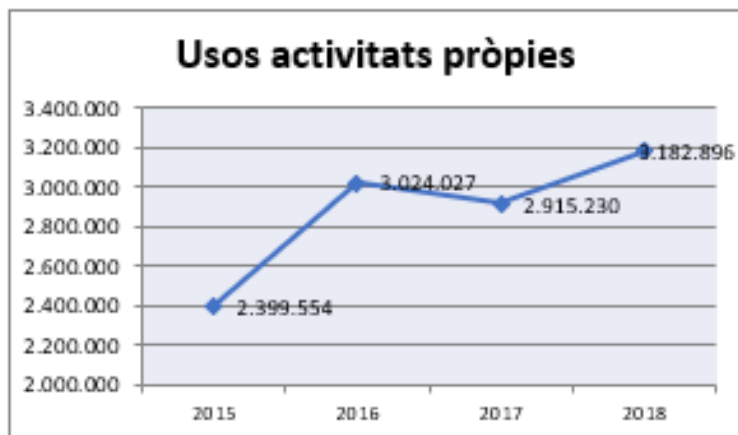
7.174.378 Usos exposicions
temporals ↓ -26,5%

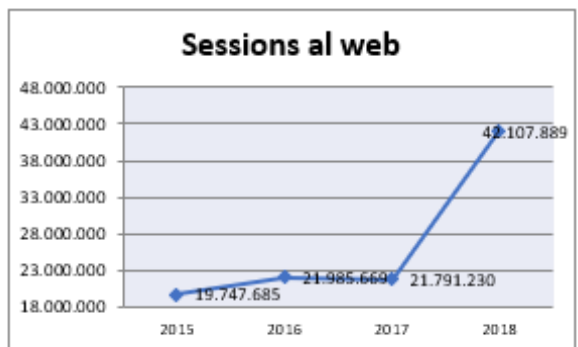
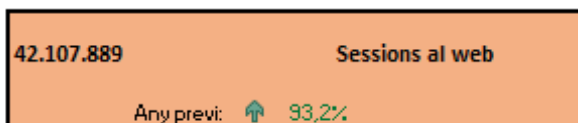
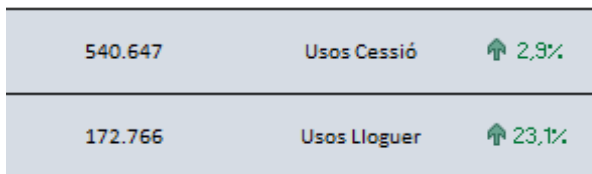
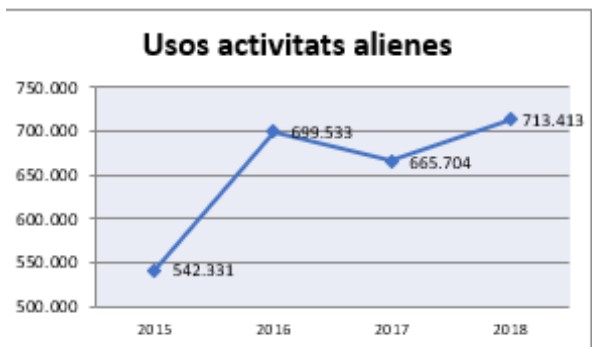
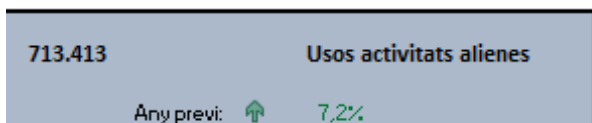

3.182.896 Usos activitats pròpies: públic escolar, especialitzat, familiar i general
Any previ: ↑ 9,2%

85.059 Usos serveis museístics
Any previ: ↑ 21,1%

1.591.620	Públic escolar	↑ 6,6%
77.153	Públic especialitzat	↑ 0,4%
422.981	Públic familiar	↑ 47,7%
1.091.142	Públic general	↑ 3,1%

Metodologia

Durant el 1r semestre de 2019, l'OPPCC ha contactat amb els equipaments patrimonials de Catalunya, demanant-los les dades de freqüentació de públics de l'any 2018.

Cens

El cens d'equipaments patrimonials a Catalunya el 2018 que comptin amb un mínim d'estructura per poder comptar visitants és de 812:

- ✓ 115 museus registrats.
- ✓ 137 extensions de museus obertes al públic.
- ✓ 375 col·leccions.
- ✓ 27 extensions de col·leccions obertes al públic
- ✓ 83 monuments.
- ✓ 74 centres d'interpretació.
- ✓ 1 extensió de centre d'interpretació oberta al públic.

Glossari

S'ha utilitzat un qüestionar on reportar les dades de visitants segons diversos conceptes i categories que el propi OPPCC va establir prèviament, recollits en un glossari.

El present document recull un conjunt de 36 indicadors relatius als visitants que van rebre els centres patrimonials de Catalunya el 2018, elaborats a partir de tres conceptes bàsics:

- **Visitant:** persona física que accedeix al recinte de l'equipament per fer ús de la seva oferta de serveis, ja siguin exposicions (tant les de producció pròpia com aliena), activitats pròpies (organitzades per l'equipament) o serveis museístics (biblioteca, arxiu, fons, etc.). Els participants en activitats que representin una projecció de la missió i dels objectius de l'equipament a l'exterior, com rutes o visites guiades fora del museu però organitzades per aquest (per exemple rutes al centre històric d'un museu d'història local o rutes naturalistes d'un museu de ciències naturals) o activitats / tallers concrets amb inscripcions o recomptes precisos que l'equipament executa dins del marc de la fira o trobada també entren en aquesta categoria.
- **Usos:** cadascuna de les utilitzacions dutes a terme pels visitants durant la seva estada a l'equipament, ja sigui la visita a una o més exposicions,

l'assistència a activitats culturals o bé l'ús d'algun servei museístic (biblioteca, assessorament, etc.). Cada visitant pot fer un o més usos durant la seva estada a l'equipament. Cada visitant es compta una sola vegada independentment del nombre d'usos que faci de l'oferta museística.

- Persones al voltant del patrimoni és un agregat resultat de la suma de tres conceptes:
  - visitants: veure definició anterior.
  - visitants a l'edifici: persones que acudeixen al recinte museístic i no visiten exposicions, ni assisteixen a activitats pròpies de l'equipament, ni fan ús de cap servei museístic. Inclou tant els que visiten el recinte de l'equipament pel seu valor arquitectònic sense fer-ne cap altre ús, com els que venen per una finalitat no museística –botiga, cafeteria, lavabos...–, així com els que assisteixen a activitats alienes, és a dir, activitats organitzades per entitats no vinculades al centre;
  - visitants a activitats fora de l'equipament: persones que assisteixen a activitats puntuals organitzades pel centre que succeeixen en el marc d'una celebració, fira, trobada o similar i no tenen inscripció ni recomptes precisos. Es realitzen fora de l'equipament patrimonial i no formen part de l'activitat habitual del centre. No s'inclouran els participants en activitats que representin una projecció de la missió i dels objectius de l'equipament a l'exterior, com rutes o visites guiades fora del museu però organitzades per aquest (per exemple rutes al centre històric d'un museu d'història local o rutes naturalistes d'un museu de ciències naturals) o activitats/tallers concrets amb inscripcions o recomptes precisos que l'equipament executa dins del marc de la fira o trobada, que es registraran en la taula de visitants del museu segons tipus d'entrada, i a la taula d'usos per activitats pròpies. Tampoc s'inclouran els visitants a les exposicions itinerants produïdes per l'equipament i que es presenten en un altre centre.

Desagregació de les dades

S'han elaborat 36 indicadors que inclouen els agregats de tots els centres patrimonials així com 5 desagregacions a partir de les següents variables:

- Tipologia d'equipament:
  - Museu.
  - Col·lecció.
  - Monument.
  - Centres d'interpretació.

➤ Àmbit territorial:

Àrees territorials corresponents a la distribució de les Xarxes de Museus del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Cada àrea inclou les comarques següents:

- Barcelona ciutat.
- Regió Metropolitana: Baix Llobregat, Barcelonès (menys Barcelona ciutat), Maresme, Vallès Occidental, Vallès Oriental.
- Penedès i Catalunya Central: Anoia, Alt Penedès, Bages, Berguedà, Garraf, Moianès, Osona.
- Comarques de Girona: Alt Empordà, Baix Empordà, Cerdanya, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès, Selva.
- Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre: Alt Camp, Baix Camp, Baix Ebre, Baix Penedès, Conca de Barberà, Montsià, Priorat, Ribera d'Ebre, Tarragonès, Terra Alta.
- Terres de Lleida i Aran: Alta Ribagorça, Alt Urgell, Garrigues, Noguera, Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià, Solsonès, Urgell, Vall d'Aran.

➤ Tram de visitants:

Els equipaments patrimonials s'han distribuït en 6 categories segons el nombre de visitants rebuts el 2018:

- Fins a 10.000 visitants
- 10.001 – 25.000
- 25.001 – 50.000
- 50.001 – 100.000
- 100.001 – 250.000
- Més de 250.000

➤ Temàtica:

Tot i que molts equipaments podrien ser categoritzats en més d'una temàtica, per aconseguir uns resultats estadístics més clars i entenedors s'ha optat per adscriure cada equipament a una única categoria, segons la tipologia següent:

- Art: equipament dedicat principalment a la història de l'art, la creació artística i/o les arts decoratives. En aquesta categoria també s'inclouen esglésies, catedrals i monestirs.
- Ciència i tècnica: equipament dedicat principalment a les ciències, la història de la ciència i/o la tècnica, la indústria i la industrialització.
- Etnografia / Antropologia / Societat: equipament dedicat principalment al mode de vida de les persones i les societats tant del passat com del present.
- Història / Arqueologia: equipament dedicat principalment als processos i canvis històrics i/o l'arqueologia. En aquesta categoria també s'inclouen els jaciments arqueològics, castells i palaus.

- Monogràfic: equipament dedicat principalment a una temàtica concreta (moto, xocolata, etc.) o una casa-museu.
  - Pluridisciplinari local: equipament dedicat a temàtiques diverses que graviten al voltant d'un territori municipal o comarcal. Si un museu gestiona diverses extensions de temàtica diferent s'inclou en aquesta categoria.
- Titularitat:
Els equipaments patrimonials s'han distribuït en 2 categories:
- Públics.
  - Privats.

Secret estadístic i retorn als equipaments patrimonials

L'OPPCC no fa públiques ni distribueix les dades individuals dels centres patrimonials.

L'OPPCC retorna a cada centre patrimonial que aporta les seves dades un informe individualitzat amb els seus indicadors així com la comparativa amb els indicadors agregats dels altres equipaments patrimonials segons les variables de classificació esmentades.

Crèdits

Aquest informe ha estat elaborat per l'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya. Autors:

- Antoni Laporte Roselló
- Joaquina Bobes González
- Xavier Ulled Bertran

L'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya està gestionat per l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural (ICRPC)

L'Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya està finançat i és una iniciativa de:

Amb el suport de:

